

OBČINA HRPELJE - KOZINA

Hrpelje, Reška cesta 14

SI - 6240 KOZINA

T: 05 6800 150

F: 05 6800 180

E: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si
www.hrpelje-kozina.si

Datum: 21.9.2020

Številka: 622-2/2020-2

OBČINSKEMU SVETU OBČINE HRPELJE – KOZINA

ZADEVA: Predlog Odloka o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena

Predlagatelj: Saša Likavec Svetelšek, županja

Poročevalec: Alenka Pečar, občinska uprava

Pravna podlaga:

- 16. člen Statuta Občine Hrpelje – Kozina (Uradni list RS št. 51/2015),
- 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg)

Namen: prva obravnava

Obrazložitev:

Sakralni objekti na območju Občine Hrpelje – Kozina so zavarovani z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave št. 13/92), med katerimi pa ni cerkve sv. Socerba na Artvižah.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica (v nadaljevanju zavod), je z dopisom dne 4.9.2020, št. št. NG-0109/2020-O/O predlagal razglasitev Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena. Dopisu so bile priložene strokovne podlage - Predlog za razglasitev Artviže – Cerkev sv. Servula za kulturni spomenik lokalnega pomena z datumom september 2020, ki so podlaga za akt o razglasitvi in so del gradiva te obrazložitve.

Zavod kot utemeljitev razglasitve v strokovnih podlagah navaja:

- Ohranjena je historična lokacije cerkve, dislocirana je od poselitve. Umeščena je na rob kulturne krajine, ki je tudi tipološko ohranjena, gre za trakaste njive, ki sledijo plastnicam. Mestoma rastejo posamezna, večinoma sadna drevesa. Na severnem robu kulturna krajina prehaja v gozd. Zaradi lokacije na najvišjem vrhu Brkinov pa cerkev predstavlja akcent v širšem prostoru in točko orientacije.

- Cerkev, ki se prvič omenja 1666, predstavlja tipično podružnico iz 17. stoletja, zasnovano še v poznosrednjeveški tradiciji in s posameznimi kvalitetnejšimi kamnoseškimi elementi.
- Stavba, ki v zadnjem stoletju ni doživela večjih predelav, ima ohranjeno večino avtentičnih arhitekturnih elementov, gradbenih detajlov in materialov. Velika možnost je, da so pod obstoječimi beleži ohranjene starejše plasti ometov oz. poslikav.
- V prezbiteriju cerkve stoji poznobaročen marmorni oltar iz začetka 18. stoletja, oltarne stopnice so delo kamnoseka Jurija Felicijana iz Rodika.

Predlog Odloka o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena je pripravljen na podlagi vzorca odloka o razglasitvi za kulturni spomenik lokalnega pomena Ministrstvom za kulturo in strokovnih podlagah zavoda.

Ocena finančnih posledic:

Sprejem Odloka za Občino Hrpelje – Kozina nima neposrednih finančnih posledic.

Sodelovanje javnosti:

Predlog Odloka o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena je bil v javni obravnavi od 14.9.2020 do vključno 19.9.2020. Na javno obravnavo je prispela 1 pripomba, ki je bila upoštevana.

V gradivu na javni obravnavi je bilo navedeno ime cerkve sv. Servul – skladno s strokovni podlagami zavoda. Pripomba se je nanaša na ime cerkve. V pripombi je bilo navedeno, da je pravilno ime cerkve sv. Socerb, kar je ime slovenskega svetnika, medtem ko je sv. Servul italijansko ime istega svetnika. V soglasju z zavodom je bila pripomba upoštevana.

Glede na navedeno Občinskemu svetu predlagamo, da obravnava Odlok o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Pripravila:

Alenka Pečar
višja svetovalka II

Saša Likavec Svetelšek
županja

Priloge:

- Predlog za razglasitev Artviže – Cerkev sv. Servula za kulturni spomenik lokalnega pomena z datumom september 2020
- grafične priloge območja spomenika in vplivnega območja

PREDLOG

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg); v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) in 16. člena Statuta Občine Hrpelje-Kozina (Uradni list RS, št. 51/15) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. NG-0109/2020-O/O z datumom september 2020 je Občinski svet Občine Hrpelje – Kozina na __. redni seji dne _____ sprejel

ODLOK

o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine: **Artviže – Cerkev sv. Socerba, EŠD 3585** (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

2. člen

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik so:

- Ohranjena je historična lokacije cerkve, dislocirana je od poselitve. Umeščena je na rob kulturne krajine, ki je tudi tipološko ohranjena, gre za trakaste njive, ki sledijo plastnicam. Mestoma rastejo posamezna, večinoma sadna drevesa. Na severnem robu kulturna krajina prehaja v gozd. Zaradi lokacije na najvišjem vrhu Brkinov pa cerkev predstavlja akcent v širšem prostoru in točko orientacije.
- Cerkev, ki se prvič omenja 1666, predstavlja tipično podružnico iz 17. stoletja, zasnovano še v poznosrednjeveški tradiciji in s posameznimi kvalitetnejšimi kamnoseškimi elementi.
- Stavba, ki v zadnjem stoletju ni doživela večjih predelav, ima ohranjeno večino avtentičnih arhitekturnih elementov, gradbenih detajlov in materialov. Velika možnost je, da so pod obstoječimi beleži ohranjene starejše plasti ometov oz. poslikav.
- V prezbiteriju cerkve stoji poznobaročen marmorni oltar iz začetka 18. stoletja, oltarne stopnice so delo kamnoseka Jurija Felicijana iz Rodika.

(2) Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

- Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovano in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, fasadnimi detajli, stavnim pohištvom in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami.
- Od opreme se varuje: glavni oltar, kamnit kropilnik.
- Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici.
- Ohranja se historična lokacija kar pomeni ohranjanje: obstoječe rabe prostora oziroma kulturne krajine in gozda na severnem robu; obstoječih dostopov do cerkve; obstoječe nepozidanosti območja; obstoječe dislociranosti oz. prostorske razdalje med vasjo in sakralnim objektom.

3. člen

- (1) Spomenik obsega nepremičnino: parcela št.: 18/30 , k. o. Artviže (2562).
- (2) Meje spomenika in njegovega vplivnega območja so določene na digitalnem katastrskem načrtu in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.
- (3) Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita Občina Hrpelje - Kozina (v nadaljevanju: občina) in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4. člen

- (1) Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
 - celostno ohranjanje varovanih sestavin spomenika s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, fasadnimi detajli, stavnim pohištvom in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami,
 - prepoved spreminjanja varovanih sestavin spomenika; v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
 - prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite delov spomenika,
 - ohranjanje vedut na spomenik in iz spomenika na okolico,
 - zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika, namembnosti in pravic lastnika,
 - označitev posameznega spomenika s predpisano oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika,
 - redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov,
 - morebitno osvetljevanje mora biti racionalno ter okolju in spomeniku prijazno,
 - ob posegih v tlake cerkve, pod obstoječe temelje ter ob posegih v zemljinu v neposredni okolici cerkve se zagotovi predhodne arheološke raziskave.
- (2) Za notranjo opremo velja varstveni režim, ki določa:
 - ohranjanje notranje opreme v celoti, v njeni funkciji, izvirnosti in neokrnjenost (v barvi, legi, materialu, obliki, strukturi, velikosti),
 - dovoljeno je strokovno nadzorovano konserviranje – restavriranje izvirnih sestavin z rekonstrukcijo avtentične podobe opreme,
 - izjemoma so dovoljena začasna premeščanja za razstave in druge promocije, vendar le po muzealskih standardih in s soglasjem pristojnih strokovnih služb.
- (3) Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:
 - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali historično lokacijo in veduto na sakralni objekt,
 - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo in podobno, ravno tako ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev.

5. člen

- (1) Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme

ogrožati spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

- (2) Cerkev je odprta za sakralne potrebe. Vodeni in najavljeni obiski se prilagajajo urnikom in potrebam primarne namembnosti. Za vodene ogled lastnik lahko pobira vstopnino. Lastnik lahko v cerkvi izvaja posamezne kulturne prireditve, če so skladni z osnovno namembnostjo.

6. člen

Spomenik mora biti označen v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11) z oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika.

7. člen

Za vse posege v spomenik in v njegovo vplivno območje, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda.

8. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

9. člen

- (1) Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na parcelah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.
- (2) Status vplivnega območja se v zemljiški knjigi ne zaznamuje.

10. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 622-2/2020-3

Hrpelje, dne _____

Saša Likavec Svetelšek
županja

OBČINA HRPELJE - KOZINA

Hrpelje, Reška cesta 14

SI - 6240 KOZINA

T: 05 6800 150

F: 05 6800 180

E: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si

www.hrpelje-kozina.si

Številka: 622-2/2020-5

Datum:

PREDLOG

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg); v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) in 16. člena Statuta Občine Hrpelje-Kozina (Uradni list RS, št. 51/15) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. NG-0109/2020-O/O z datumom september 2020 je Občinski svet Občine Hrpelje – Kozina na __. redni seji dne _____ sprejel

S K L E P

1.

Občinski svet Občine Hrpelje – Kozina sprejme Odloka o razglasitvi Artviže – Cerkev sv. Socerba za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvi obravnavi.

2.

Sklep začne veljati takoj.

Saša Likavec Svetelšek
županja

Sklep se dostavi:

- direktorju občinske uprave
- Občinski upravi – okolje in prostor

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva